

16. DENEME - ÇÖZÜMLER

1. Türkiye'nin enlem ve boylam dereceleri çizildiğinde en kısa mesafenin B şıkkında olduğu anlaşılır. Hava aracı güneydoğu yönünde ilerlerse Türkiye'ye ulaşmış olur.

CEVAP: B

2. I numaralı yöre Bafra ve Çarşamba ovalarını, II numaralı yöre Konya Ovası'nı göstermektedir. III numaralı yöre Teke Platosu'nu, IV numaralı yöre Hakkari Bölümünü göstermektedir. Teke Platosu ve Hakkari Bölümü engebeli olduğundan tarımda makine kullanımına daha az elverişlidir.

CEVAP: E

3. A) Toprağın erozyon ile taşınması sonucunda toprak altındaki kayalar yüzeye çıkmaktadır. (Olumsuz)
- B) Akarsuların taşıdığı alüvyal toprak delta toprağını yenilemekte ve deltaları sürekli genişletmektedir. Bu durum olumludur.
- C) Baraj su toplamak ve elektrik enerjisi üretmek için yapılmaktadır. Baraj gerisinde toprak birikince baraj atıl hale gelir. (Olumsuz)
- D) Toprağın incilmesi su depolama kapasitesini azaltır. (Olumsuz)
- E) Erozyon çevre sorunu olduğundan ekosistem olumsuz etkilenir. (Olumsuz)

CEVAP: B

4. Sinop'ta Karadeniz iklimi görülür. Yazlar kurak değildir.
Kütahya'da step iklimi görülür. Kışlar soğuktur.
Antalya ve Balıkesir'de Akdeniz iklimi görülür. Kışlar ılık ve yağışlı, yazlar sıcak ve kurak geçmektedir.

CEVAP: C

5. A) Çocuk nüfus oranının fazla olması doğum oranından etkilenir.
B) Kırsal kesimde doğumların fazla olması kente göçü artırır.
C) Genç nesil eğitim ve sağılıktan daha az yararlanır.
D) Doğumlar ile insan sayısı arttığından kişi başına düşen gelir azalır.
E) Tarımsal nüfus yoğunluğu tarım arazisine bağılı olduğundan etkilenmez.

CEVAP: E

6. Divan yerleşmeleri Batı Karadeniz'de bir kaç mahallenin bir araya gelmesi ile oluşan yerleşmelerdir. Kastamonu'da divan yerleşmelerinde tarım ve hayvancılık temel geçim kaynağıdır.

CEVAP: D

7. Jeotermal enerji fay hatlarından çıkan sıcak su ve buhardan elektrik elde etmeye dayanır. Sıcak su ile doğrudan konutlar, iş yerleri, hastaneler, seralar ısıtılabilir gibi elektrik de elde edilebilir. Denizli Sarayköy jeotermal santralinden elektrik elde edilmektedir.

CEVAP: E

16. DENEME - ÇÖZÜMLER

8. Atmosferdeki nem oranlarının farklı olması yağış miktarını, yükseltelerin farklı olması sıcaklığı, toprak tipleri mineralleri etkilediğinden yetiştirilen tarım ürünleri farklıdır. Tarım alanlarının genişliği tarım ürünü çeşidini etkilemez.

CEVAP: E

9. Doğu Anadolu'da büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık beraber yapılabilmektedir. Balıkçılık kıyı bölgelerimizde gelişmişken elma tarımı da yapılmaktadır. (Karadeniz)

Trakya'da büyükbaş hayvancılık yaygındır. Üstelik Ayçiçeğinin en fazla ekildiği yöredir.

Mısır ve pirinç bol su ve ılıman iklim istediğinden Orta Karadeniz'de üretilmektedir.

Oysa ki fındık her mevsim yağış ve bulutlu hava isterken aynı yörede yaz sıcaklığı isteyen pamuk yetişmez.

CEVAP: E

10. I. haritada Karadeniz kıyıları, güneyde Çukurova gösterilmiştir. Mısır tarımı Karadeniz'de sulama olmadan Çukurovada sulama ile yetiştirilir.

II. haritada taralı alanlar Güney Marmara, Ege ve Akdeniz kıyılarıdır. Dikkat edilecek olur ise Doğu Karadeniz'de taralı olarak gösterilmiştir. Bu yörelerin ortak özelliği kış ılıkılığı olduğundan zeytin yetiştirilebilir.

III. Turunçgiller kış ılıkılığı isteyen tarım ürünleridir. Kıyı Ege, Akdeniz kıyıları ve Doğu Karadeniz (Rize) taralı olarak verilmiştir.

CEVAP: B

11. Grafik sadece termik (kömür, petrol, doğalgaz) ve jeotermal enerji paylarını gösterdiğine göre maliyet bilgileri yer almamaktadır.

CEVAP: E

12. I numaralı yöre Türkiye'nin en fazla yağış alan yörelerinden Yıldız dağları bölümüdür. Üstelik yağış rejimi de düzenlidir. Başka bir deyişle kurak mevsim olmadığından buğday yetiştirilemez.

II, III, IV, V numaralı yerlerde yaz kuraklığı yaşandığından buğday yetiştirilebilir.

CEVAP: A

13. Diyarbakır platosu, Ergene havzası, Göller yöresi, Tuz gölü çevresinde yağış miktarı az, buharlaşma şiddetlidir.

Ormanların kendini yenilemesi yağış miktarına bağlıdır. Taşeli ve Teke platoları Türkiye'de yağışın en fazla olduğu yerlerdendir.

CEVAP: B

14. Cennet-Cehennem mağaraları karstik arazide oluşan obruklardır. Doğal bir güzelliğidir. Bu nedenle inanç turizmi ile ilgili değildir.

CEVAP: D

16. DENEME - ÇÖZÜMLER

15. Konserve fabrikalarında hammadde olarak sebze ve meyve ile balık yaygın olarak kullanılmaktadır.

CEVAP: E

16.

- I. Orta Karadeniz
II. İç Anadolu

Bu yörelerde engebe az olduğundan demiryolu yapım maliyeti düşüktür.

III. Doğu Anadolu'da dağlar doğu batı yönlü uzanırken engebeldir. Yöre kuzey-güney yönlü aşıldığından köprü, tünel ihtiyacı fazladır.

IV. Kuzeydoğu Anadolu ile Doğu Karadeniz kıyılarını birbirine bağlanmaktadır. Engebe fazladır.

CEVAP: E

17. Bakır rezervimiz yeterli olduğundan ithalata gerek yoktur.

Doğalgaz rezervimiz yetersiz olduğundan ithalat yolu ile ihtiyaç karşılanmaktadır.

CEVAP: A

18. Türkiye'nin ortalama yükseltisi fazladır (1132 m). Yerleşmeler ancak bu yükseltinin altına yoğunlaşabilir. Yerşekilleri göz önüne alındığında engebeli, dağlık ve eğimli arazilerde nüfus yoğunluğu azdır.

CEVAP: B